

*Засновники* Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Видається двічі на тиждень.*  
*Головний редактор* О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горовий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували* В. Бондаренко, Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Ю. Якименко. *Адреса редакції:* НБУВ, пр-т 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044)524-25-48, (044)525-61-03. E-mail: [siaz@pochta.ru](mailto:siaz@pochta.ru), [www.nbu.gov.ua/siaz.html](http://www.nbu.gov.ua/siaz.html). Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

---

**Передрук матеріалів дозволяється лише  
після погодження з СІАЗ: [siaz@pochta.ru](mailto:siaz@pochta.ru)**

# РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу  
оперативної інформації електронних видань/

**№ 89  
(25 листопада 2010 р.)**

## **ЗМІСТ:**

У ЦЕНТРИ УВАГИ .....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	5
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА .....	17
ВИКОНАВЧА ВЛАДА .....	24
ЕКОНОМІКА.....	35

**КИЇВ 2010**

## У ЦЕНТРИ УВАГИ

### Зустріч Президентів України та Держави Ізраїль

24 листопада в Києві відбулася зустріч Президента України В. Януковича та Президента Держави Ізраїль Ш. Переса.

Вітаючи гостя на українській землі, глава держави сказав: «Нам є, що обговорити. Насамперед, це питання боротьби з економічною кризою, і у цій площині – торговельно-економічні відносини України та Ізраїлю».

«Ми маємо дуже непоганий початок економічних відносин між нашими країнами», – констатував зі свого боку Ш. Перес. Президент Ізраїлю висловив переконання, що подальшій конструктивній розбудові цих взаємин та зближенню обох країн істотно сприятимуть укладена в липні цього року у Єрусалимі угода про скасування візового режиму та угода про взаємний захист інвестицій, яку було заплановано до підписання після українсько-ізраїльських переговорів.

Далі під головуванням Президента України В. Януковича та Президента Ізраїлю Ш. Переса відбулися українсько-ізраїльські переговори в розширеному складі.

«Ми розцінюємо Ваш візит як підтвердження дружніх та партнерських відносин між Україною та Державою Ізраїль. Упевнений, що цей візит надасть потужний імпульс розвитку українсько-ізраїльського співробітництва та дасть змогу визначити пріоритети нашої взаємодії на перспективу», – сказав глава Української держави на початку переговорів.

Говорячи про важливість подальшої розбудови двостороннього діалогу між обома країнами, Президент назвав Ізраїль важливим політичним й торговельно-економічним партнером України на Близькому Сході.

Українська сторона позитивно оцінює динаміку розвитку українсько-ізраїльських відносин, зауважив В. Янукович, зокрема відзначивши суттєву активізацію двосторонніх контактів у політичній сфері протягом 2009 і 2010 рр. та активну взаємодію на рівні зовнішньополітичних відомств України та Ізраїлю.

«Ми надаємо великого значення міжпарламентським зв'язкам, потенціал яких, на мою думку, використовується не повною мірою. Вважаю, що ми могли б запропонувати парламентам наших країн розглянути можливість здійснення найближчим часом обміну візитами високого рівня, під час яких обговорити актуальні питання двосторонньої співпраці», – також зазначив Президент.

Окрему увагу глава держави звернув на конструктивний діалог України та Ізраїлю в рамках ООН та інших міжнародних організацій.

«Упевнений, що плідний обмін думками з найактуальніших міжнародних питань сприятиме подальшому зближенню позицій України та Ізраїлю з багатьох міжнародних проблем», – переконаний В. Янукович.

Зі свого боку Президент Держави Ізраїль відзначив теплий прийом очолюваної ним делегації в Україні. «Я думаю, Україна та Ізраїль мають дуже цікаве спільне минуле, зі злетами та падіннями», – сказав він, нагадавши, зокрема, що Україна протягом тривалого часу була місцем проживання великої кількості євреїв, які зберігали свою культуру.

«Ми, безумовно, дуже високо оцінюємо всі позитивні зрушення, які спостерігаються у наших відносинах», – наголосив Ш. Перес.

За результатами переговорів В. Янукович та Ш. Перес підписали Спільну заяву Президентів України та Держави Ізраїль.

Також у присутності глав держав міністри закордонних справ України та Ізраїлю підписали міжурядову угоду про взаємне сприяння та захист інвестицій.

На прес-конференції після українсько-ізраїльських переговорів Президент України В. Янукович наголосив на тому, що розвитку всебічних відносин з Ізраїлем – однією з провідних країн Близького Сходу – Україна надає особливого значення.

«Наші держави зближує не тільки широке політичне і торговельне співробітництво, а й те, що в Ізраїлі проживає понад 400 тис. громадян українського походження, а в Україні – одна з найчисленніших єврейських громад у світі.

Україна та Ізраїль мають значні перспективи двосторонньої співпраці в багатьох сферах.

Щойно завершилися змістовні та конструктивні переговори. Ми з паном Президентом обговорили широке коло питань двостороннього співробітництва і визначили перспективи подальшого розвитку взаємодії.

Було відзначено важливу роль укладеної в липні цього року в Єрусалимі угоди про скасування візового режиму.

Цей крок сприятиме не лише збільшенню туристичних обмінів між Україною та Ізраїлем, а й позитивно позначиться на поглибленні двостороннього економічного, інвестиційного, науково-технічного та культурно-гуманітарного співробітництва.

Ми розраховуємо, що безвізовий режим почне функціонувати вже на початку наступного року, після виконання сторонами всіх внутрішньодержавних процедур.

Ми з приємністю відзначили істотне – більш ніж на третину – зростання двостороннього товарообігу, яке спостерігається вже в цьому році.

Каталізатором економічного співробітництва має стати укладення угоди про вільну торгівлю між Україною та Державою Ізраїль, яку, сподіваємося, ми укладемо вже в наступному році.

Ізраїльська сторона висловила зацікавленість в інвестуванні в розвиток української інфраструктури. Нас цікавлять ізраїльські технології, досвід та ноу-хау, зокрема в контексті організації та проведення масових заходів, таких як Євро-2012», – сказав Президент.

«Все, що стосується проведення Євро-2012, безпекових питань – вони є пріоритетними для України. Ми несемо зобов'язання перед світовим співтовариством за те, що цей чемпіонат буде проведений на високому, належному безпековому рівні», – підкреслив В. Янукович, відповідаючи на запитання журналістів.

За словами глави держави, досвід, який є в Держави Ізраїль у цій сфері, для України є дуже цікавим, «він специфічний».

«Сьогодні виконавці й експерти готові співпрацювати. Нам були потрібні в цьому напрямі домовленості, яких ми досягли під час сьогоднішніх переговорів», – зазначив Президент.

Окрім того, В. Янукович додав, що вважає дуже перспективними домовленості з ізраїльською стороною щодо підготовки десятирічної угоди про співпрацю в питаннях науки, новітніх технологій: «Ці напрями співпраці ми частково обговорили, починаючи з технологій космічних до технологій у сільському господарстві, екологічні різні напрями».

«Нас цікавить ізраїльський досвід та технологічна база у сфері телекомунікацій, зв'язку, систем безпеки та розбудови інфраструктури. Також обговорюється можливість участі ізраїльської сторони у сфері забезпечення безпеки.

Наші держави послідовно виступають за формування справедливого демократичного світоустрою, який гарантує досягнення всеосяжного миру, безпеки, поваги та урахування інтересів усіх країн.

Упевнений, що нами зроблено важливий крок на шляху розвитку двосторонніх відносин між Україною та Державою Ізраїль на перспективу», – наголосив глава держави.

«Все, що ми робимо, ми повинні робити заради майбутнього, заради того, щоб після себе залишити країну кращою, ніж вона є зараз. Це – головна наша мета», – заявив Президент.

В. Янукович подякував Ш. Пересу за конструктивний характер переговорів та побажав йому успішного продовження візиту.

«Я думаю, у нас відбулася дуже конструктивна зустріч», – сказав у свою чергу Президент Ізраїлю. Він запросив свого українського колегу відвідати Ізраїль з офіційним візитом для продовження діалогу щодо поглиблення співробітництва між двома країнами.

Говорячи про співробітництво з Україною у сфері безпеки, Ш. Перес особливо наголосив на темі загрози тероризму. «Тероризм – це наш спільний ворог. Ми не хочемо, щоб бомби опинялися на борту літака, незалежно від того, якій авіакомпанії він належить», – сказав Ш. Перес.

«Сьогодні, на мій погляд, головне розділення у світі – між тими, хто займається тероризмом і тими, хто намагається забезпечити безпеку для будь-якої людини, сім'ї, незалежно від того, в якій би країні вони не проживали», – додав Президент Ізраїлю.

«Безперечно, все, що залежить від нас у цьому співробітництві з Україною, ми зробимо. Ми будемо брати участь у всіх напрямках цієї діяльності з забезпечення безпеки, щоб у кожного громадянина було відчуття захищеності, і щоб воно поширювалося повсюди... Це головна людська умова, яка очолює список наших пріоритетів. І ми, безумовно надамо сприяння на всіх напрямках, в яких Україна буде зацікавлена, і де наше сприяння може бути корисним», – заявив Ш. Перес.

Президент Ізраїлю окремо відзначив тісні історичні зв'язки між нашими країнами та народами. «У нас дійсно дуже тісна та глибока спільна історія. І для мене візит в Україну – не просто відвідання ще однієї країни, а наче відвідання моєї другої Батьківщини. Минуле змінити неможливо, нам потрібно змінювати майбутнє», – сказав Президент Ізраїлю.

За словами Ш. Переса, сьогодні сторони висловилися за доцільність розробки плану десятирічної співпраці України та Ізраїлю в галузі науки і техніки – від фундаментальної науки до практичних розробок у сфері модернізації сільського господарства, налагодженні співпраці в дослідженнях космосу та людського мозку тощо.

«Усі ці напрями нашої співпраці будуть підкріплені відповідними угодами, залученням інвестицій», – наголосив він.

Президент Ізраїлю також позитивно оцінив пропозицію свого українського колеги щодо поглиблення співпраці в гуманітарній сфері.

Ш. Перес передав Україні вітання від ізраїльського народу. «Думаю, завдяки тісній співпраці і злагодженій роботі ми зможемо забезпечити нашим дітям більш щасливе майбутнє», – сказав Президент Ізраїлю (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2010. – 24.11*).

## **АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС**

**Ю. Якименко, мол. наук. співроб.**

### **Инвестиционные перспективы украинского агропромышленного комплекса в оценках прессы**

Несмотря на нынешнее проблемное состояние украинского сельского хозяйства, в течение ближайшего десятилетия украинский агропром может войти в пятерку наиболее быстрорастущих в мире. По прогнозам представителей ООН и Организации экономического сотрудничества и развития, отечественный АПК до 2019 г. увеличит объемы производства на 29 %, что по темпам роста поставит его

на второе место в мире после Бразилии. Среди главных факторов, служащих стимулами роста сельскохозяйственного производства, аналитики называют высокие темпы урбанизации и ожидаемый рост доходов населения.

Министр аграрной политики Украины Н. Присяжнюк заявляет, что для улучшения инвестиционного климата в аграрном секторе правительство взяло курс на проведение системных реформ, призванных обеспечить переход сельскохозяйственной отрасли на инновационно-инвестиционную модель развития. Технологическое переоснащение сможет преобразовать отрасль в конкурентоспособную на внутреннем и внешнем рынках.

Международное признание перспективности украинского сельскохозяйственного рынка оказало существенное влияние на инвестиционную привлекательность отечественного АПК. Эксперты напоминают, что в 2009 г. в украинский аграрный бизнес было привлечено более 12 % мировых инвестиций, и прогнозируют дальнейший рост интереса к вложениям в сельскохозяйственное производство.

Впрочем, общая потребность АПК в инвестициях сегодня значительно превышает размер привлеченных средств. Так, по оценкам министра аграрной политики Н. Присяжнюка, украинское сельское хозяйство нуждается в привлечении 150 млрд долл., что составляет очень значительную сумму по сравнению 2,5 млрд долл., привлеченными в агропром за все годы независимости. Так, по словам заместителя министра экономики В. Пятницкого, «из 40 млрд долл. инвестиций, которые пришли в страну за последние несколько лет, в АПК направлено всего 2 %, в пищепром – около 4,5 %».

Президент Украинской аграрной конфедерации Л. Козаченко оценивает потребность АПК Украины в инвестициях в 55–60 млрд долл., или «5–6 млрд долл. в год на ближайшие 10 лет». При этом инвестиции в зерновое хозяйство Украины должны составить 20–25 млрд долл. «Нам необходимо вложить в зерновое хозяйство 20–25 млрд долл. Примерно 1 тыс. долл. на гектар, 60 % – в основной капитал, 40 % – оборотные средства», – отмечает эксперт. По мнению президента УАК, Украина может производить 4,2 % от общего производства зерна в мире и 15 % от общего мирового экспорта.

Данные Министерства аграрной политики свидетельствуют, что в отечественный АПК по состоянию на 1 апреля 2010 г., начиная с 1992 г., было привлечено 2,563 млрд долл. прямых иностранных инвестиций (6,4% общего объема прямых иностранных инвестиций в экономику). Из них вложено 1 788,7 млн долл. в предприятия пищевой и перерабатывающей промышленности и 774,3 млн долл. в сельскохозяйственные предприятия. При этом, за I квартал 2010 г. в агропромышленном секторе произошел отток иностранного капитала в размере 39,1 млн долл.: 5,4 млн долл. в области сельского хозяйства и 33,7 млн долл. в пищевой промышленности. Основными инвесторами в АПК выступили Кипр (251,2 млн долл.), Великобритания (133,5 млн долл.), Дания (57,6 млн долл.), Германия (55,4 млн долл.), Польша (29,3 млн долл.) и Австрия

(28,9 млн долл.). «На сегодняшний день обстановка на мировом рынке продуктов питания и на внутреннем рынке сложились такая, что АПК стал привлекательным для инвестиций. За прошлый год в АПК поступило около 20 млрд грн инвестиций в основной капитал. Если мы посмотрим тенденцию за первое полугодие 2010 г., то у нас идет увеличение инвестиций как раз в сельское хозяйство», – заявляет глава Минагрополитики Н. Присяжнюк.

Сегодня основными задачами правительства в сфере сельского хозяйства, по мнению Н. Присяжнюка, являются обеспечение правовой базы формирования благоприятного инновационно-инвестиционного климата в аграрном комплексе, разработка научных основ структурной и инвестиционной политики, содействие привлечению прямых иностранных инвестиций в АПК, в особенности посредством налогового законодательства, определение основных направлений в целях развития регионов и укрепления национального инвестиционного потенциала в АПК Украины, путем интеграции в мировой продовольственный рынок.

Среди шагов, с помощью которых правительство в дальнейшем будет стимулировать привлечение средств в отрасль, министр называет разработку программ на 2011 г., предусматривающих удешевление стоимости основных средств производства в АПК до 50 %, удешевление процентов по кредитам, удешевление до 30 % стоимости сельскохозяйственной техники, которая будет вовлечена в эти проекты. «Еще одно важное направление, которым мы будем мотивировать внутренние инвестиции и средства фермеров и частных лиц, – мы будем предоставлять через форму лизинга минифермы, минисвинарники, которые бы дали возможность развиваться малому и среднему бизнесу», – заявляет министр.

На сегодняшний день и внутренние, и зарубежные инвесторы проявляют интерес к АПК, который при соблюдении соответствующих стандартов и применении инновационных технологий, может быть высокорентабельным, считает министр. Кроме того, по его словам, на сегодняшний день в Украине потенциал потребления продуктов питания использован максимум на 30 %. Потребление будет расти вместе с ростом благосостояния граждан страны. Позитивно на инвестиции влияет и значительный человеческий ресурс в селе. «В Украине более 30 % населения живет в сельской местности. Весь этот ресурс может быть занят в агропроизводстве», – считает министр.

Инвестиционная привлекательность аграрного бизнеса в Украине не в последнюю очередь определяется количеством и качеством черноземов, уровень гумуса в которых вдвое превышает европейские показатели. Кроме того, по мнению экспертов, потенциал украинских почв использован лишь на 30 %, при этом они не так засорены продуктами аграрной химии, как в большинстве развитых стран, ведущих интенсивный способ хозяйствования. Эти преимущества отчасти перевешивают риски по ведению аграрного бизнеса в стране, главным из которых пока считается непоследовательная политика властей. Однако в

последнее время состояние почв в стране внушает специалистам некоторые опасения. Так, член президиума Аграрной палаты Украины П. Саблук на открытых слушаниях по вопросам мониторинга плодородия почв заявил, что в стране 3 млн га земель сельскохозяйственного назначения используется вне баланса. Одновременно с уменьшением площадей сельхозземель снижается их качество. «Украинский чернозем не обеспечивается перегноем и минеральными удобрениями, а их качественный состав и объемы внесения уменьшились в сравнении с 90-ми годами прошлого века в десятки раз», – заявляет директор Государственного технологического центра охраны плодородия грунтов В. Греков.

Однако тенденция снижения качества сельхозземель, наметившаяся в Украине в последние годы, не окажет существенного влияния на прогнозируемый рост сельскохозяйственного производства, который будет проходить на фоне роста потребления на мировом рынке, что послужит дополнительным фактором инвестиционной привлекательности АПК. Напомним, по данным ООН, мировая торговля пшеницей в 2009–2010 гг. составит 123,9 млн т, а в 2019 г. – уже 149 млн т. При этом цены на пшеницу и фуражное зерно повысятся в реальном исчислении на 15–40 %.

Именно растениеводство многие эксперты называют наиболее привлекательным с точки зрения привлечения капиталов. «Наиболее привлекательный сектор – растениеводство. В растениеводстве очень заинтересованы арабские страны. В частности, это касается выращивания зерна. Инвестиции также идут в свиноводство – этот рынок является привлекательным. Хуже всего идет инвестирование молочного скотоводства», – считает эксперт аграрного рынка М. Колесник.

В то же время некоторые специалисты полагают, что до 2014 г. в Украине будут превалировать инвестиции в животноводческий, а именно молочный бизнес, рентабельность крупнотоннажного производства в котором превысила 80 %. В последние годы крупные компании стали поглощать молочный бизнес в стране, расширять и модернизировать производство, рентабельность которого повысилась вследствие роста цен на молоко. Увеличение мощностей по переработке молока, рост экспорта готовых молочных продуктов, а также постоянное снижение поголовья КРС в индивидуальных хозяйствах страны обострило проблему дефицита молока, что стало объективным поводом для подорожания молочной продукции. Такая ситуация поставит инвесторов перед необходимостью увеличения притока средств в этот сегмент.

Эксперты аграрного рынка подчеркивают, несмотря на то что крупные отечественные и иностранные банки пока не декларируют напрямую свою заинтересованность в украинском аграрном секторе, на практике их интерес довольно ощутим. «Заинтересованность в аграрном секторе есть, причем со стороны также и крупных иностранных банков», – заявляет М. Колесник.

По словам генерального директора Украинского клуба аграрного бизнеса В. Лапы, «инвестиционная привлекательность аграрных активов увеличилась и



это очевидно. Это связано во многом с влиянием внешних факторов. Инвесторы видят в Украине ту площадку, куда можно вложить средства. Достаточно серьезно выглядит привлечение крупных инвесторов, выход на внешние рынки капиталов для ускорения реализации своего потенциала». «С одной стороны, банки не декларируют напрямую, что АПК – это приоритет кредитования, а с практической – мы это внимание ощущаем. Этот сектор продолжает расти. Там, где компании умеют работать эффективно, доходность достаточна. Но ключевой вопрос – эффективность работы компаний», – заявляет эксперт.

В кредитовании сельского хозяйства Украины может быть заинтересован Всемирный банк, к которому с соответствующим предложением недавно обратилось украинское правительство. Кредитование АПК может дополнить готовящуюся сейчас программу сотрудничества банка с Украиной, активная реализация которой начнется с 2012 г. По словам Премьер-министра Н. Азарова, Кабмин предложил Всемирному банку (ВБ) включить в его инвестиционный портфель в Украине глобальную программу продовольственного обеспечения, рассчитанную минимум на десять лет. «Уже в 2010 г. дефицит зерна в мире достигнет 60 млн т, и, очевидно, в ближайшие десять лет мир столкнется с дефицитом продовольствия, в то время как Украина потенциально может производить более 100 млн т зерна. Мы способны стать частью глобальной программы продовольственной безопасности. Других ресурсов, которые могли бы обеспечить такую программу, кроме ресурсов Всемирного банка, наверняка не существует», – заявил украинский Премьер в ходе переговоров с вице-президентом ВБ И. Андерсеном.

По словам главы представительства ВБ в Украине М. Райзера, для рассмотрения и подготовки решения банку необходимо не менее шести месяцев. «Я думаю, что аграрные проекты мы будем обсуждать в рамках подготовки новой стратегии. У ВБ есть дочерняя компания – IFC, которая кредитует и инвестирует исключительно в частный сектор. Поэтому корпорация может стать одним из инструментов, который мы можем мобилизовать для оказания такой помощи», – заявил он.

Эксперты отмечают, что для благоприятного решения ВБ Украине необходимо провести целый ряд реформ: урегулировать проблемы рынка земли, добиться стабильного режима экспорта, создать благоприятный инвестиционный климат. В случае же ухудшения бизнес-климата в стране эффект от привлечения кредитных средств будет намного меньшим.

Начало кредитования украинского АПК Всемирным банком может совпасть с отменой моратория на торговлю землей сельскохозяйственного назначения, планируемой Кабмином с 2012 г. Однако вице-премьер С. Тигипко называет это простым совпадением. «Когда мы снимем мораторий, объем инвестиций в сельское хозяйство может достичь 8–9 млрд долл.», – прогнозирует вице-премьер.

Среди факторов, удерживающих приток инвестиций в отечественный АПК, политики и эксперты называют нерешенный земельный вопрос, стихийность в

процессах аренды и купли-продажи земли, а также непредсказуемость административного регулирования цен и ограничение экспорта.

Объем прямых иностранных инвестиций в Украину остается меньше возможного в первую очередь из-за того, что и потенциальные, и имеющиеся инвесторы не спешат с принятием решений о финансировании АПК из-за неблагоприятной деловой среды, инвестиционного климата и слишком больших расходов на ведение хозяйственной деятельности в Украине. Обозреватели в связи с этим напоминают, что в рейтинге Мирового банка «Ведение бизнеса-2009» Украина заняла 145 место среди 181 государства по «простоте ведения бизнеса». Ограничение прямых иностранных инвестиций и общих частных инвестиций в сельское хозяйство негативно влияет также и на продуктивность отрасли.

Кроме того, с недостаточным объемом прямых иностранных инвестиций связано и медленное внедрение новых технологий, что также негативно влияет на производительность, которая остается ниже, чем могла бы быть.

Что касается ожиданий отмены моратория на продажу земли в 2012 г., то пока по этому вопросу нет однозначных прогнозов, хотя значительность его влияния на инвестиционную привлекательность АПК трудно оспорить.

Вице-премьер Б. Колесников считает, что спешить с продажей земель сельскохозяйственного назначения в Украине не стоит, так как крестьяне еще не почувствовали настоящей арендной платы за землю. «На первом этапе может быть аренда с гарантиями на срок более 15 лет, которая может выступать как залог», – заявляет Б. Колесников, подчеркивая, что при таком сроке аренды будут гарантироваться и инвестиции, и арендная плата крестьянам.

Несмотря на ряд проблемных моментов в экономике страны в целом и АПК в частности, рентабельность аграрного бизнеса, стимулирующая приток инвестиций в отрасль, возрастает, хотя в первую очередь это касается крупных агрохолдингов, которые сосредотачивают усилия на расширении посевных площадей и увеличении экспорта.

По оценкам специалистов, сегодня примерно 150 аграрных компаний производят 60 % украинского зерна кукурузы, 55 % подсолнечника, 85 % масла подсолнечника, 80 % рапса, 80 % мяса птицы. Как правило, это вертикально интегрированные компании, у которых нет проблем с привлечением средств отечественных и иностранных банков, что позволяет им упрочить свое место на рынке. По данным некоторых СМИ, агрохолдинги обрабатывают уже более 4 млн га пахотных земель из 18,23 млн га обрабатываемых площадей в 2009 г.

Именно в направлении объединения малых сельхозпредприятий в аграрные холдинги будет развиваться аграрный сектор Украины в ближайшей перспективе. Президент Украинского клуба аграрного бизнеса А. Лисситса называет доминирование аграрных холдингов основной тенденцией для сегодняшней Украины. «Крупные агрохолдинги имеют доступ к капиталу, новейшим технологиям, знаниям в каждом отдельном сегменте (агрономия, ветеринария, экология, экономика, менеджмент и т. д.). Если смотреть на эффективность

работы, то альтернативы аграрным холдингам сегодня и в ближайшей перспективе просто не существует», – считает президент УКАБ.

Инвестиционный климат в стране в 2011 г. будет способствовать развитию агрохолдингов, считает эксперт. «Мы ожидаем значительных инвестиций в аграрный сектор Украины, которые, по нашим подсчетам, до 2012 г. составят около 5 млрд долл.», – прогнозирует А. Лисситса. Именно с дальнейшим ростом агрохолдингов эксперт связывает также решение проблем низкой экономической и технической эффективности, характерных в последние годы для большинства сельскохозяйственных предприятий. «Наши расчеты показали, что на сегодняшний день мы не используем около 40–50 % всех имеющихся возможностей для улучшения управления сельским хозяйством. Например, учитывая то, что часто менеджмент не готов применять новейшие технологии, средняя техническая эффективность составляет лишь 60 % из 100 % возможных», – заявляет президент УКАБ.

В то же время некоторые аналитики отмечают, что развитие крупных агрохолдингов оказывает неоднозначное влияние на ситуацию в аграрном секторе и на социально-экономическое развитие государства в целом.

Среди следствий создания и дальнейшего развития сверхкрупных корпоративных структур в АПК эксперты называют следующее: экспортная ориентация сельскохозяйственного производства закрепляет имидж Украины в мире как низкоразвитой страны-экспортера сырья; теневые махинации с землей усиливают коррупцию и криминальную напряженность, искажают бюджетную поддержку и нормативно-правовое регулирование развития аграрного сектора; стихийность процессов концентрации земли и сельскохозяйственного производства провоцирует ухудшение социально-экономического положения подавляющего большинства сельского населения, приводит к декапитализации личных крестьянских хозяйств путем продажи земельных участков, полученных в процессе аграрной реформы, что ограничивает возможности по преодолению бедности, которая сегодня уже охватила 40 % сельского населения.

Таким образом, сегодняшняя организация крупнотоварного производства в АПК имеет в значительной степени негативные общественные последствия. Дальнейшее ее развитие во многом зависит от успеха запланированных правительством реформ и хода инвестиционных процессов в агропроме, некоторое оживление которых сегодня констатируют эксперты.

Решению этих проблем должны способствовать переговоры, украинского правительства с потенциальными инвесторами, ведущиеся в последнее время.

Так, уполномоченный посол Федеративной Республики Германия в Украине Г.-Ю. Гаймзот во время встречи с министром аграрной политики Н. Присяжнюком пообещал содействовать привлечению немецких инвестиций в агропромышленный комплекс Украины и поддерживать евроинтеграционные процессы в сфере АПК в Украине.

Вопросы взаимного сотрудничества в АПК обсуждались также в ходе встречи

Н. Присяжнюка с заместителем министра сельского хозяйства Королевства Саудовская Аравия А. Аль-Обейдом. По словам последнего, Украина сейчас рассматривается как одно из ведущих государств для инвестирования благодаря своим богатым природным ресурсам. По его мнению, коэффициент сотрудничества может быть очень высоким за счет вложения капитала, новейших технологий, ноу-хау. Кроме того, Саудовская Аравия собирается не только экспортировать из Украины, но и налаживать производство в Украине, и обеспечивать продукцией локальные рынки.

Вопросы двустороннего сотрудничества в различных сферах сельского хозяйства украинский министр обсуждал также с Чрезвычайным и Полномочным Послом Франции в Украине Ж. Фором. В частности, были заключены соглашения о сотрудничестве в области животноводства и растениеводства. Н. Присяжнюк обратился к послу с просьбой поддержать и оказать максимальное содействие Украине в вопросах сотрудничества в отрасли развития инфраструктуры аграрного рынка и привлечения французского опыта и инвестиций в процессы развития сети оптовых рынков сельскохозяйственной продукции.

Инвестировать средства в украинский АПК намерен также Китай, который заинтересован в создании научно-производственного агропарка в Украине, цель которого – обмен новыми технологиями и обобщение аграрных знаний двух стран, изучение спроса и предложения на сельхозпродукцию на международном рынке и строительство базы для агропромышленных предприятий.

Согласно предварительной договоренности между Украиной и КНР, отобрано пять проектов, которые предусматривают китайские инвестиции в рамках проекта агропарка: выращивание масличных культур (соя, подсолнечник и др.); завод по производству комбикормов (планируемый объем инвестиций составляет 1,5 млн долл.); завод по производству ветеринарных медикаментов; завод по переработке масел (планируемый объем производства подсолнечного масла – 5 млн т, рапсового – 2 млн т); совместные научно-исследовательские работы в сфере биотехнологий и животноводства.

Руководство аграрного министерства также провело ряд встреч с коллегами из России, Беларуси, Казахстана, Грузии, Азербайджана и других стран. Во время этих мероприятий обговаривались вопросы взаимных инвестиций в различные отрасли сельского хозяйства: растениеводство, животноводство, логистическую сферу.

Таким образом, можно констатировать, что сегодня инвестирование частного капитала в сельское хозяйство становится более значимым, чем роль государственного финансирования. Однако социальные последствия такого положения вещей неоднозначны.

**Ю. Половинчак, канд. іст. наук,**

## Війна за стабільність

Країни «Великої двадцятки» домовляються зупинити «валютні війни».... лише завершать вже розпочату – і все, більше не воюватимуть. Поки що результати зусиль лідерів провідних країн світу виглядають саме так. Проблема валютних «воєнних» дій, про яку економісти заговорили особливо голосно з початку осені цього року, досі, за висновками експертів та всупереч запевненням політиків, залишається нагальною.

Термін «валютні війни» з легкої руки міністра фінансів Бразилії Г. Мантеги впевнено увійшов у політичні та економічні реалії сьогодення – наприкінці вересня міністр заявив, що світова валютна війна вже почалася, тобто штучна девальвація національних валют перетворилася на глобальну стратегію, а уряди країн у всьому світі прагнуть знизити вартість своєї нацвалюти, щоб підвищити конкурентоспроможність економіки і експорту.

Валютне протистояння великих економік, спровоковане світовою кризою, вкорінене у самій природі існуючої фінансової системи – світ сьогодні розділений на два табори: країни, що є емісійними центрами, і решта країн, які зберігають свої заощадження в іноземних валютах. Про негативні ефекти глобальної економіки експерти ООН попереджували ще до кризи, рекомендуючи розвиненим економікам, перш за все США, уникати свідомого знецінення своєї валюти для розв'язання проблем істотного дефіциту платіжного балансу. Глава Міжнародного валютного фонду Д. Стросс-Кан заявляв, що уряди країн світу ризикують розпочати валютні війни, якщо намагатимуться використовувати валютні ресурси як інструмент розв'язання національних проблем.

Розгортання валютних воєн аналітики пов'язують з очікуванням другої хвилі кризи, наближення якої пророкують деякі експерти, зокрема американський професор економіки, найвпливовіший економіст світу за версією журналу Forbes Н. Рубіні. На його думку, імовірність нової економічної рецесії в США сягає 40 %. У будь-якому випадку фахівці вказують на зв'язок валютних воєн з очікуваною рецесією: конкурентна девальвація валют є своєрідним механізмом самозахисту держав від «другої хвилі». Саме спроби окремих розвинених країн за рахунок девальвації своєї грошової одиниці досягти підвищення національної конкурентоспроможності виробництва і збільшення експорту «запустили» нинішню геовалютну гру.

Сьогодні центральні, проте не єдині фігури протистояння – економіки Сполучених Штатів та Китаю. Для США характерне надмірне споживання, а Китай впродовж років реагував на зростання попиту з боку американської економіки, забезпечуючи його своєю пропозицією та зберігаючи свою валютну виручку у доларах США. Проблема, суть якої в тому, що США продовжують надмірне споживання, а Китай уникає зміцнення національної валюти і продовжує

стимулювати експорт, стала глобальною: Штати перетворилися на світовий емісійний центр, перекладаючи своє споживання на решту країн світу шляхом вимивання заощаджень доларовою емісією.

Нещодавно Федеральна резервна система США оголосила, що закачає додаткові 600 млрд дол на американську банківську систему, щоб підтримати економічне відновлення. Ця дія викликала критику з боку багатьох країн, особливо Китаю та Німеччини.

Китайська газета «Женьмінь жибао» (в англійській версії – People’s Daily), виступила з коментарем, наголошуючи, що це «безконтрольне збільшення грошової маси, аналогічне непрямому маніпулюванню валютним курсом». «Війни валютних курсів – це, фактично, торгові війни, і якщо вони почнуть торгіву війну, це не тільки поставить під загрозу світову економіку, це, можливо, стане причиною колапсу... і інтереси кожного постраждають», – ці коментарі доповнили ряд різких критичних зауважень на адресу економічної політики США з боку китайських економістів і чиновників.

Водночас аналітики не схильні покладати всю відповідальність на США, а змушені визнати і «заслуги» Китаю: нинішні процеси значним чином обумовлені «політикою дешевого юаня». На думку більшості експертів, Пекін занижує курс юаня протягом останніх 20 років, що допомогло йому долучити свою промисловість до групи найсильніших країн і стати головним світовим експортером – саме експорт забезпечує близько 65 % ВВП Китаю.

Наразі китайське керівництво недвозначно дало зрозуміти Заходу: країна не залишатиме свою валюту беззахисною. «Ми, поза сумнівом, проведемо необхідні реформи. Але ми повинні також і підтримувати відносну стабільність юаня: щоб при різкому підвищенні його обмінного курсу не допустити банкрутства багатьох китайських підприємств і зростання безробіття в країні», – підкреслив секретар Державної ради КНР Вень Цзябао. Офіційна позиція КНР така – Китай, незважаючи на впевнені темпи зростання, все ще небагата країна, різке підвищення вартості юаня і, як наслідок, падіння конкурентоспроможності китайських товарів ударить по і без того небагатих рядових китайцях.

Слід також відзначити, що список учасників валютного протистояння не обмежується США та Китаєм. Колишній лідер азійського ринку за обсягами ВВП – Японія бореться з американським доларом, оскільки протягом останніх років значно зросла ена, міцно тримаючись вище позначки 100 ен за долар. За рахунок масштабної валютної інтервенції в розмірі 25 млрд дол. і зниження цільового діапазону процентної ставки до 0–0,1 % річних Банку Японії вдалося знизити співвідношення ени до долара 80 до 1.

Японський приклад наслідували також центральні банки Південної Кореї і Тайваню, економіки яких теж постраждали від занадто дорогої місцевої валюти у 2010 р. У глобальну валютну війну виявилися втягненими також ПАР та Бразилія. З початку 2009 р. південноафриканський ранд подорожчав у парі з доларом на 36 %, бразильський реал – на 38 %, що негативно позначилося на експорті країн і

настроях місцевого істеблiшменту.

До того ж варто визнати, що «військові дії» характерні і для валютної пари євро – долар. Негласне протиборство двох провідних економік світу ведеться давно, а 2010 р. його вже неможливо було приховати. Так, після річного аномального зниження європейської валюти курс євро менше ніж за місяць зріс на 9 % – з 1,27 до 1,38 дол. за євро. Проте фахівці не виключають, що ЄС «націлений» на зниження курсу євро, благо нинішніми ірландськими проблемами, як влітку – грецькими, можна виправдовувати зниження курсу євровалюти тоді, коли це буде вигідним ЄС. Таким чином, усі великі емісійні центри світу намагаються знизити курс власної грошової одиниці.

Враховуючи масштаби проблеми, пошук оптимального механізму для врегулювання валютних диспаратів став головним питанням осінніх зустрічей «великої двадцятки» в Кореї: наприкінці жовтня в Кенджу пройшла зустріч міністрів фінансів і глав центральних банків країн G20, а минулого тижня у Сеулі – саміт лідерів країн G20. Під час зустрічей керівники фінансових відомств та лідери держав G20 дійшли згоди, принаймні у публічних заявах, щодо неприпустимості конкурентної девальвації валют. Водночас підсумкові документи зустрічей не містять прямих вказівок на заходи проти підтримки низьких валютних курсів, «це питання розглядатиметься в рамках набору індикаторів і оцінки їх досягнень упродовж наступного року».

Лідери G20 докладали зусиль задля досягнення компромісного формулювання документа у питанні суперечки між США і Китаєм щодо валютної політики Пекіна. Після саміту Б. Обама наголосив на тому, що збереження заниженого курсу юаня «викликає занепокоєння з боку Сполучених Штатів та інших торговельних партнерів Пекіна» та відзначив важливість ринкового регулювання китайської валюти. Проте в підсумковому документі саміту «великої двадцятки» не зроблено конкретної заяви щодо китайської валюти. З іншого боку, незважаючи на невдоволення членів G20 програмою Федеральної резервної системи США, яка передбачає вкидання в американську економіку 600 млрд дол., американська сторона не відмовилася від своїх планів.

Привертає увагу і заява міністра фінансів Японії Й. Нода, який після саміту міністрів фінансів і глав центральних банків країн G20, за повідомленням англійського видання Telegraph, наголосив, що девальвацію єни буде продовжено, якщо він вважатиме це доцільним. Експерти також не вірять у можливість зміцнення юаня.

Таким чином, аналітики змушені констатувати, що валютні війни не лише тривають, а виходять на новий виток – інтенсивніший: наразі це боротьба декількох великих центрів світової економіки між собою – єврозони, США, Японії і Китаю, але існує висока ймовірність втягування в цю боротьбу інших країн. Серед найближчих кандидатів на проведення «військових дій» називаються Австралія, Швейцарія, Мексика, Бразилія. Наслідком може стати тотальна інфляція, і тоді втрат зазнають усі країни світу. Окрім цього, застерігають фахівці,

курсів війни можуть перекинутися у сферу торгівлі через порушення угод СОТ. Приводи для занепокоєння уже є: так, США заявляють про наміри запровадження мита на імпорт товарів з країн, які практикують штучне заниження курсу своєї національної валюти. У свою чергу, Бразилія через податкову політику обмежує приплив іноземного капіталу в країну. Такі заходи, прогнозують аналітики, можуть призвести до розвалу СОТ і краху світової торговельної системи.

Проте існує й інша точка зору: деякі експерти не схильні довіряти апокаліптичним прогнозам. Так, заступник глави Всеукраїнської спілки учених-економістів, член-кореспондент Національної академії наук України, доктор економічних наук, професор, заступник директора Інституту світової економіки і міжнародних відносин НАНУ В. Новицький вважає, що розмова про те, що нині відбуваються валютні війни, нав'язана світовій спільноті. «Про це говорить Стросс-Кан та інші експерти МВФ. Така позиція МВФ: заявляти про те, що зараз відбуваються валютні війни. Якщо спровокувати малі й середні країни на валютні війни, то вони девальвуватимуть національну валюту, скуповуючи американські долари. Ось що лежить в основі сучасних розмов про те, що відбуваються валютні війни», – переконаний експерт. На його думку, розмова про валютні війни є «психологічним прикриттям доларової експансії у всьому світі».

Водночас багато хто з фахівців попереджає, що відсутність важелів для припинення «курсів воєн» призведе до появи серед конфліктуючих валют і гривні. Досі курсовий фактор нейтрально впливав на конкурентоспроможність українського експорту, і значною мірою цьому сприяла остання девальвація гривні. Проте ефект від такої стимуляції уже вичерпався: за даними НБУ, реальний ефективний обмінний курс гривні за вісім місяців 2010 р. зміцнився на 7,3 %. При цьому надмірний приплив валюти, у разі загострення міжнародної монетарної боротьби, додатково тиснутиме на гривню.

Як відзначає генеральний директор Центру «Бюро економічних та соціальних технологій» В. Гладкий, сьогоднішня ситуація в Україні розвивається за таким сценарієм: США проводять емісію долара, він втрачає в ціні, а інші країни, у тому числі й Україна, отримують приплив валюти, яка тисне на національні валюти. Експерт вважає, що за цих умов Нацбанк України прагне не допустити зміцнення гривні (це могло б негативно позначитися на експортних можливостях країни), викупує її з ринку, що призводить до зростання монетарної бази (на 18 %) та створює інфляційний навіс, який дещо пізніше обов'язково реалізується у вигляді зростання споживчих цін.

Утім, доларова експансія до України має, як вважає виконавчий директор Фонду Блейзера в Україні О. Устенко, і позитивні сторони. Україна може виграти за рахунок того, що частину наших валютних резервів заздалегідь переведено в євро, яке зміцнюється. Крім того, експорт до Європи стає вигідним. І в цьому плані, вказує О. Устенко, дуже розумними є спроби форсувати вступ України до зони вільної торгівлі з Євросоюзом. Водночас експерт упевнений, що такі малі недостатньо відкриті та експортозалежні економіки, як Україна, у результаті



валютних війн, які розгортаються, можуть постраждати набагато сильніше, ніж країни-емітенти резервних валют.

Наразі, наголошують українські експерти, «відпускати гривню» – передчасно. Сальдо платіжного балансу України не викликає позитивних емоцій, але спроба його поліпшити шляхом знецінення гривні є лише тактичним порятунком, підкреслюють вони. Швидше, основою для відновлення української економіки може стати саме національна валюта, акумульована на депозитах, якщо буде відновлено і збережено довіру населення. Це дасть змогу відновити кредитування промисловості, відповідно, збільшувати експорт та покращувати торгове сальдо.

Стабільність національної валюти необхідно використовувати для розвитку високих технологій і масштабного виробництва, зміцнюючи цим самим свої стратегічні позиції.

## **ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА**

*Голова Верховної Ради України В. Литвин 24 листопада у рамках офіційного візиту до Угорщини зустрівся з віце-прем'єр-міністром Угорської Республіки Ж. Шем'єнем.*

На початку зустрічі В. Литвин, зокрема, зазначив, що є всі підстави констатувати високий рівень українсько-угорських взаємин, наголосивши на відсутності проблемних питань у двосторонніх відносинах. Голова Верховної Ради також заявив, що в Україні очікують на візит президента Угорської Республіки П. Шмітта.

В. Литвин заявив, що в Україні розраховують на плідну співпрацю з Угорщиною у європейських справах. За його словами, ми сподіваємося, що питання щодо євроінтеграційних устремлінь України буде у центрі уваги Угорщини під час її головування в Євросоюзі, що, у свою чергу, дасть змогу активізувати й українсько-угорські двосторонні взаємини.

Віце-прем'єр-міністр Угорщини погодився з думкою В. Литвина. «Я бачу, що країни Євросоюзу, які розташовані з західного кордону Угорщини, з обережністю дивляться на країни, які розташовані з західного її кордону, але ми з польськими партнерами, які головуватимуть у ЄС у другому півріччі 2011 р., добре розуміємо східний світ і сподіваємося, що Угорщина відіграватиме роль своєрідного мосту між Східною та Західною Європою», – заявив він.

З огляду на це, за словами віце-прем'єр-міністра, його країна готова сприяти реалізації євроінтеграційних прагнень України, і запевнив у готовності Угорщини надавати Україні відповідну практичну допомогу.

Сторони приділили значну увагу питанню щодо введення в дію Закону Угорської Республіки «Про внесення змін до Закону Угорської Республіки 1993 р. LV. Про угорське громадянство».

В. Литвин укотре нагадав, що українське законодавство не передбачає подвійного громадянства. «Давайте рухатися назустріч один одному. Ми налаштовані на діалог і практичне регулювання цього питання, але у той же час пропонуємо дуже ретельно проаналізувати всі складові цієї проблеми та можливі наслідки практичної реалізації. Для нас це питання національної безпеки, ми не можемо допустити проявів сепаратизму», – заявив він.

Сторони також обговорили питання щодо надання подальшої всебічної підтримки забезпеченню культурних та гуманітарних потреб української національної меншини в Угорщині й угорської – в Україні (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 24.11).*

\*\*\*

*Голова Верховної Ради України В. Литвин 24 листопада у рамках офіційного візиту до Угорщини зустрівся з членами групи з міжпарламентських зв'язків з Україною Державних Зборів Угорської Республіки.*

Під час зустрічі угорські парламентарії зазначили, що зустрічі на найвищому рівні, які відбулися під час офіційного візиту В. Литвина до Угорщини, відкривають нові перспективи для двосторонньої співпраці. Зокрема, керівник групи з міжпарламентських зв'язків Л. Доркота наголосив на необхідності активізації контактів на рівні груп дружби, парламентських комітетів та фракцій, які останнім часом практично не розвивалися.

Члени групи дружби висловилися за розширення двостороннього співробітництва у будівельній галузі, банківському та енергетичному секторі, у сфері АПК, зокрема у галузях переробки сільськогосподарської продукції. На думку В. Литвина, перспективною є співпраця у галузі тваринництва, враховуючи «специфіку та можливості України». Також наголошувалося на важливості подальшого розвитку прикордонного співробітництва.

Відповідаючи на запитання угорських колег щодо внутрішньополітичної ситуації в Україні, зокрема щодо парламентських виборів, Голова Верховної Ради підкреслив, що «перманентні вибори – це гальмо для країни». «Відбуваються шалені дії, щоб сподобатися людям, приймаються закони, які потім не знаємо як виконувати, зокрема щодо виборчої системи», – сказав він.

Угорські парламентарії висловили готовність поділитися з українськими колегами досвідом роботи у питанні приведення норм законодавства до європейських стандартів. На їхню думку, Україна взяла на себе зобов'язання щодо дотримання умов Євросоюзу, а Угорщина може надати рекомендації щодо їх якнайшвидшого виконання. «Ми можемо допомогти як друзі і як сусіди, які розташовані у середині Шенгенської зони, щоб Україна якнайшвидше виконала умови ЄС», – підкреслив Л. Доркота.

У свою чергу В. Литвин запропонував угорським парламентаріям під час відвідання Верховної Ради обговорити питання щодо шляхів реалізації плану дій з

надання Україні безвізового режиму з країнами-членами ЄС.

За результатами зустрічі було досягнуто домовленості щодо узгодження плану зустрічей парламентаріїв наших країн на всіх рівнях (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 24.11).*

\*\*\*

*У четвер, 25 листопада, заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко взяв участь у роботі науково-практичної конференції, присвяченої річниці проведення Всеукраїнського референдуму 1991р. «Інститут президентства в Україні й зарубіжних країнах: становлення, розвиток та сучасні тенденції», яка проводиться Національною бібліотекою України імені В. І. Вернадського.* Виступаючи на відкритті конференції, М. Томенко сказав, що сьогодні надзвичайно важливо для фахівців, які досліджують інститут президентства в Україні та інших країнах, прослідкувати еволюцію інституту президентства після сумнозвісного рішення Конституційного Суду про так звану стару нову Конституцію. «Посилений статус інституту президентства та факт наявності в Україні фактично однопартійної системи поступово призводить до ситуації, коли інші конституційно передбачені органи для ухвалення рішення втрачають свою впливовість і стають органами швидше не з ухвалення рішень, а з підготовки рішень для остаточного їх ухвалення Адміністрацією Президента та Президентом», – наголосив він.

На думку заступника Голови Верховної Ради, якщо і надалі ситуація буде розвиватися таким чином, то відбудеться так звана підміна функцій у системі державного керування, де парламент з вищого законодавчого органу перетвориться в дорадчий. «Якщо хочете, у таку собі своєрідну нижню палату. А функції верхньої палати візьме на себе Адміністрація Президента», – сказав М. Томенко. «За таких обставин парламент буде інститутом з штампування непопулярних рішень, що подає уряд, а Адміністрація Президента та Президент – інститутом з редагування в бік покращення цих непопулярних рішень», – додав він.

М. Томенко вважає, що ця тенденція, яка наступила після так званої «конституційної контрреволюції» – повернення всупереч праву та здоровому глузду в конституційний режим 1996–2004 рр. – щоденно нівелює статус Верховної Ради, судових інститутів, інститутів місцевого самоврядування та посилює президентську вертикаль. «Як я і прогнозував, при нинішній конституційній моделі президентсько-парламентської республіки де-юре Україна де-факто все більше перетворюється на президентську республіку», – наголосив віце-спікер. Цей факт, на переконання М. Томенка, є неправильним і небезпечним. Він закликав учених активно включитися в суспільну дискусію, щоби «вплинути на авторитаризацію політичного режиму в Україні та повернути політичний процес у прозору та відкриту площину» (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 25.11).*

\*\*\*

***Заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко висловив сподівання, що студентство активно включиться в дискусію про нові правила прийому до ВНЗ та зупинить тотальну комерціалізацію вищої освіти, яка відбувається в Україні.***

М. Томенко нагадав, що лише завдяки студентським заходам вдалося частково зменшити перелік платних послуг у вищих навчальних закладах. Натомість, за його словами, деякі рішення Міністерства освіти, зокрема наказ № 961 від 19 жовтня 2010 р., яким були затверджені нові умови прийому до вищих навчальних закладів України, засвідчують прагнення чиновників (очевидно, підкріплене бажанням багатьох керівників вищих навчальних закладів) йти на перетворення ВНЗ на «машини для заробляння коштів», а не інституції, які забезпечують конкурентну та якісну освіту.

Серед нововведень згаданого наказу М. Томенко назвав сумнівними врахування в системі зовнішнього тестування пілг для призерів всеукраїнських олімпіад та всеукраїнських конкурсів науково-дослідних робіт членів Малої академії наук (яким призначаються додаткові бали: 50 – за диплом першого ступеня, 40 – другого і 30 – третього) та цільовий прийом за державним замовленням для підготовки фахівців для агропромислового комплексу, залізничного транспорту, митних органів і соціальної сфери сільської місцевості на підставі направлень «органів освіти» облдержадміністрацій, а також міністерств та інших центральних органів виконавчої влади. Окрім того, дискусійним, на його думку, є надання додаткових 20-ти балів під час вступу для навчання на природничо-математичних та інженерно-технічних спеціальностях особам, які в рік вступу закінчили відповідні підготовчі курси вищого навчального закладу.

Віце-спікер також зазначив, що досі ніхто не звернув увагу на появу ще одного цікавого листа, направленою керівникам ВНЗ – «Щодо документів про вищу освіту з відзнакою» від 9 червня 2010 р. Ним, зокрема, передбачається, що документ про вищу освіту з відзнакою для спеціаліста або магістра видається незалежно від результатів навчання цієї особи за рівнем бакалавра. Тобто можна отримати «червоний диплом», наприклад, закінчивши бакалаврат на «трійки». «Зрозуміло, що такий принцип є не лише несправедливим, а й відкриває безмежні можливості фінансового стимулювання в отриманні “червоного диплома” за магістратуру», – зауважив М. Томенко.

М. Томенко ще раз наголосив, що сьогодні необхідне активне втручання студентства, та висловив сподівання, що на Всеукраїнському форумі лідерів студентського руху «Студентське самоврядування України в новому десятиріччі: досвід та нові виклики», який відбудеться 26 листопада у м. Вінниця, студенти заявлять спільну позицію щодо, як мінімум, серйозного редагування нових правил прийому до вищих навчальних закладів (*Сайт Верховної Ради України*

*(portal.rada.gov.ua). – 2010. – 24.11).*

\*\*\*

*Комітет з питань економічної політики рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону про внесення змін до Закону «Про здійснення державних закупівель» (щодо забезпечення підготовки та участі у спортивних змаганнях і заходах всеукраїнського та міжнародного рівня).*

Законопроектом (реєстр. № 7133) пропонується розширити перелік товарів, робіт та послуг, закупівля яких провадиться без застосування процедур, передбачених Законом «Про здійснення державних закупівель», шляхом включення до відповідного переліку послуг з авіаперевезень, автоперевезень, організації харчування, проживання, експлуатації спортивних споруд та спеціального обладнання, облаштування місць для проведення навчально-тренувальних зборів, спортивних змагань і заходів всеукраїнського та міжнародного рівня для збірних команд України *(Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 24.11).*

\*\*\*

*Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин рекомендує парламенту прийняти за основу законопроект про внесення зміни до ст. 1 Закону «Про структуру, повноваження та особливості правового і економічного режиму майнового комплексу Національного виробничо-аграрного об'єднання “Масандра”» (щодо державного підприємства «Веселівське»).*

Проектом закону (реєстр. № 7285) пропонується виключити державне підприємство «Веселівське» з переліку підприємств, які входять до складу НВАО «Масандра».

Як зазначалося під час засідання комітету, відповідно до Розпорядження Кабінету Міністрів України від 6 січня 2010 р. «Про реорганізацію державного підприємства “Веселівське”» Міністерством аграрної політики державне підприємство «Веселівське» реорганізовано шляхом приєднання до державного підприємства «Морське»; в Єдиному державному реєстрі підприємств і організацій України державне підприємство «Веселівське» ліквідовано.

Тому, на думку комітету, ст. 1 Закону «Про структуру, повноваження та особливості правового і економічного режиму майнового комплексу Національного виробничо-аграрного об'єднання “Масандра”», якою визначено, що до складу НВАО «Масандра» входить державне підприємство «Веселівське», потребує відповідних змін *(Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 24.11).*

\*\*\*

***Комітет з питань правової політики рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону про внесення змін до Закону «Про нотаріат» (щодо вимог на заняття нотаріальною діяльністю).***

Законопроектом (реєстр. № 7304) пропонується удосконалити порядок допуску громадян до здійснення нотаріальної діяльності шляхом реформування системи кваліфікаційних комісій нотаріату.

На засіданні зазначалося, що комітет підтримує ініціативу удосконалення положень чинного Закону «Про нотаріат», спрямовану на покращення правового регулювання порядку доступу громадян до здійснення нотаріальної діяльності. Водночас народні депутати звертають увагу на те, що з метою приведення положень законодавства про нотаріат до принципів нотаріату латинського типу, а також враховуючи позитивний європейський досвід, у тексті законопроекту варто передбачити положення, що визначають кількісний склад ВККН та унормувати порядок залучення громадськості до діяльності цієї комісії (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 24.11).*

\*\*\*

***Комітет з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва рекомендує парламенту підтримати пропозиції Президента до Закону «Про прискорений перегляд регуляторних актів, прийнятих органами та посадовими особами місцевого самоврядування».***

На засіданні голова комітету Н. Королевська зазначила, що закон прийнято 19.10.2010 р. Він визначає правові та організаційні засади проведення прискореного перегляду регуляторних актів, прийнятих органами та посадовими особами місцевого самоврядування, щодо їх відповідності принципам державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності.

У пропозиціях ідеться про те, що одним із суб'єктів здійснення заходів з перегляду таких регуляторних актів законом прямо визначено голів районних у м. Києві рад, роботу з перегляду регуляторних актів районних у місті рад мають здійснювати робочі комісії, що утворюються виключно головами районних у містах рад. До того ж не враховано, що за Рішенням Київської міської ради від 9 вересня 2010 р. «Про питання організації управління районами в місті Києві», прийнятим відповідно до Закону «Про столицю України – місто-герой Київ», районні у м. Києві ради ліквідовані 31 жовтня 2010 р.

За таких обставин, вважає Президент, значний масив регуляторних актів, прийнятих раніше органами та посадовими особами місцевого самоврядування в районах Києва, не підлягатиме передбаченому законом прискореному перегляду.

Для уникнення такої ситуації Президент пропонує покласти відповідну роботу з перегляду регуляторних актів районних у Києві рад на робочу комісію, що буде утворена київським міським головою, подання узагальнених результатів діяльності робочої комісії – на київського міського голову, а здійснення контролю за приведенням відповідних регуляторних актів у відповідність із принципами

державної регуляторної політики – на Київську міську державну адміністрацію.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 7030 (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua)*). – 2010. – 24.11).

\*\*\*

**Народні депутати від «Нашої України» вимагають у Президента В. Януковича звільнити міністра внутрішніх справ А. Могильова.** Відповідне звернення вже зареєстроване в Адміністрації Президента, повідомляє прес-служба партії.

Як сказано у документі, звільнити А. Могильова вимагають «у зв'язку з грубим порушенням співробітниками органів міліції прав і свобод людини і громадянина».

«Останні події, пов'язані з мирними зборами громадян України, які протестують проти введення у дію нового Податкового кодексу, засвідчили грубе порушення співробітниками органів міліції прав і свобод людини і громадянина», – сказано в зверненні.

«Правоохоронні органи фактично перешкоджають конституційному праву громадян України збиратися мирно без зброї і проводити збори, мітинги, походи і демонстрації, про проведення яких завчасно сповіщалися органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування», – стверджується у ньому.

Крім того, за словами «нашоукраїнців», органи міліції «використовують методи незаконного тиску з метою перешкодити громадянам вільно висловлювати свої погляди та переконання».

«Якщо цього не відбудеться (звільнення А. Могильова з посади міністра внутрішніх справ. – Ред.), то будемо вважати, що всю відповідальність за антизаконні дії міліції бере на себе особисто Президент України», – заявляє «Наша Україна» (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2010. – 24.11).

\*\*\*

**Недовольные принятием новой редакции Налогового кодекса Украины получают за свои протесты 200 грн в сутки.** Об этом сообщил народный депутат от Партии регионов, председатель подкомитета по вопросам предпринимательства Комитета ВР по вопросам промышленной и регуляторной политики и предпринимательства М. Чечетов.

«Я спрашивал у ребят, которые митинговали против Налогового кодекса, они ответили мне, что им платят 200 грн в сутки и еще и паек дают», – сообщил «регионал».

На вопрос, кто должен платить так называемым недовольным, М. Чечетов заявил, что деньги дает «тот, кто в тени».

«Вы думаете, Налоговый кодекс направлен против бабушек, которые луком торгуют? Самый основной и самый принципиальный момент кодекса – легализация теневого бизнеса, вывести “из тени” экономику. Налоги должны

платить все. Конечно, это нравится далеко не всем», – отметил парламентарий (*Четверта влада (4vlada.net)*. – 2010. – 24.11).

\*\*\*

*Соглашение об ассоциации Украины с ЕС – это очень амбициозный документ, который впервые будет заключаться со страной, не входящей в Европейский Союз.* Об этом заявил народный депутат Украины, председатель Комитета ВР по вопросам европейской интеграции, бывший министр иностранных дел Б. Тарасюк.

«Если бы в этом соглашении было еще политическое положение о перспективе членства Украины в ЕС, то можно было бы сказать, что это соглашение аналогично тем, которые все страны Восточной Европы заключали перед вступлением в ЕС. Будем надеяться, что такая возможность еще не потеряна, по крайней мере Европейский Союз оставил этот вопрос на конец переговоров», – отметил депутат.

«Мое мнение – Украине понадобится 7–10 лет, прежде чем она станет членом Европейского Союза, начиная с момента политического решения в рамках ЕС о том, что они признают Украину как перспективного члена ЕС», – добавил он.

Комментируя предложение Украине Плана действий по получению безвизового режима, председатель Комитета ВР по вопросам европейской интеграции подчеркнул, что этот документ – не дорожная карта. «Разница в том, что для Украины, в отличие от балканских стран, процесс получения безвизового режима будет происходить в два этапа. Первый этап – это выполнение обязательств, которые Украина взяла на себя: законодательная работа исполнительных структур. А второй этап – это работа миссии стран Европейского Союза, которая будет проверять, насколько эти решения претворяются в жизнь, насколько они стабильны с точки зрения выполнения. Это свидетельствует о том, что к Украине нет доверия», – подчеркнул он.

Вместе с тем Б. Тарасюк заметил, что работу по Плану действий вполне возможно выполнить в 2011 г. Однако, по его личному мнению, Украине для имплементации плана облегчения визового режима потребуется больше времени: «Если смотреть реалистично, то, начиная с даты одобрения Плана действий, Украине понадобится 1,5–2 года. Но это будет зависеть от эффективной работы исполнительной власти» (*МинПром – інформація бизнес-класа (minprom.ua)*. – 2010. – 25.11).

## **ВИКОНАВЧА ВЛАДА**

*24 листопада 2010 р. в Адміністрації Президента України відбулося засідання Ради експертів з питань українсько-російських відносин.*

Під час засідання відбувся обмін думками щодо сучасного стану та



перспектив розвитку взаємовигідного співробітництва між Україною та Російською Федерацією (*Офіційний сайт Президента України (www.president.gov.ua). – 2010. – 24.11).*

\*\*\*

*Президент України В. Янукович уволити всіх глав райгосадміністрацій в г. Києві.* Соответствующие распоряжения от 24 ноября обнародованы на официальном сайте главы государства (*Главком (glavcom.ua). – 2010. – 24.11).*

\*\*\*

*Президент В. Янукович назначил новых глав районных администраций в Киеве.* Тексти відповідних розпоряджень від 24 листопада оприлюднені на сайті Президента.

Так, згідно з розпорядженням Президента, головою Шевченківської РДА призначено С. Зіміна, який раніше був заступником міністра з питань ЖКГ.

Головою Оболонської РДА призначено В. Антонова. Він є президентом компанії ЗАТ МЖК «Оболонь» та головою райорганізації Партії регіонів.

Головою Печерської РДА призначено С. Сущенка, який вже обіймав цю посаду, був обраний у 2006 р. від НУ – НС.

Головою Подільської РДА П. Матвієнка, який обіймав посаду першого заступника глави Печерської РДА з питань роботи житлово-комунального господарства та надзвичайних ситуацій.

Головою Святошинської РДА став перший заступник начальника Головного управління контролю за благоустроєм КМДА С. Рюмшин.

Головою Солом'янської РДА став І. Сидоров, який вже обіймав цю посаду від НУ – НС.

Дніпровську РДА очолив О. Шевчук, який обирався в народні депутати за списками Народної партії, був головою Дніпровської РДА до 2006 р.

Головою Деснянської РДА став мер Жмеринки В. Жеребнюк, Дарницької – заступник голови Дарницької райдержадміністрації з питань комунального господарства С. Вітовський.

Голосіївську РДА очолив О. Незнал, экс-«бютівець», член фракції «Столичні реформи», був першим заступником голови Голосіївської РДА (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2010. – 24.11).*

\*\*\*

*Україна та Єгипет за результатами шостого засідання спільної міжурядової Українсько-єгипетської комісії з питань економічного і науково-технічного співробітництва підписали ряд двосторонніх документів.*

Зокрема, підписано протокол шостого засідання спільної міжурядової Українсько-єгипетської комісії з питань економічного і науково-технічного співробітництва. З українського боку протокол підписав міністр промислової

політики Д. Колесников, з єгипетського боку – міністр з питань міжнародного співробітництва Файзіа Абуль Нага.

Підписано також Меморандум про взаєморозуміння щодо співробітництва у сфері управління водними ресурсами між Держкомітетом України з питань водного господарства та Міністерством водних ресурсів та іригації Єгипту.

Водночас між Міністерством освіти і науки України та Міністерством вищої освіти і наукових досліджень Єгипту підписано Меморандум про першочергові заходи з розвитку співробітництва в галузі освіти і науки на 2010–2013 рр., який з української сторони підписав Міністр освіти та науки України Д. Табачник, від єгипетської – міністр вищої освіти і наукових досліджень Арабської Республіки Єгипет Г. Геляль.

Крім того, була підписана Програма співробітництва у сфері культури між Міністерством культури і туризму України та Міністерством культури Арабської Республіки Єгипет (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2010. – 24.11).*

\*\*\*

***Україна та Єгипет вивчать можливість поставок до України єгипетського скрапленого газу.*** Про це прем'єр-міністр Арабської Республіки Єгипет А. Назіф заявив на спільній з главою українського уряду М. Азаровим прес-конференції.

«Ми вітаємо участь України на місцевому ринку та в проектах, пов'язаних з видобутком газу. Також ми можемо обговорити питання поставок скрапленого природного газу або сировини на українські переробні підприємства», – заявив прем'єр-міністр Єгипту (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2010. – 24.11).*

\*\*\*

***Уряд вивчить можливість надання державних стипендій для навчання єгипетських студентів в Україні.*** Про це заявив Прем'єр-міністр України М. Азаров на VI засіданні спільної Міжурядової українсько-єгипетської комісії з питань економічного і науково-технічного співробітництва.

«Ми готові вивчити можливість надання певної кількості державних стипендій на наступний рік для навчання єгипетських студентів в українських вузах», – зазначив М. Азаров у відповідь на прохання прем'єр-міністра Арабської Республіки Єгипет А. Назіфа організувати в Україні підготовку кадрів, зокрема військових, для його держави (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2010. – 24.11).*

\*\*\*

***Прем'єр-міністр України М. Азаров та Прем'єр-міністр Арабської Республіки Єгипет А. Назіф обговорили питання можливих поставок української пшениці на єгипетський ринок.*** Про це заявив Прем'єр-міністр Єгипту на VI засіданні спільної Міжурядової українсько-єгипетської комісії з

питань економічного і науково-технічного співробітництва.

«У ході нашої зустрічі з паном Прем'єр-міністром у форматі тет-а-тет ми обговорили можливість поставок української пшениці на єгипетський ринок. Ми домовилися про необхідність налагодження прямих контактів, оскільки Україна може задовольнити потреби єгипетського ринку у пшениці», – зазначив А. Назіф (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2010. – 24.11).

\*\*\*

**Для активізації двостороннього співробітництва Україна та Єгипет створюють оперативні робочі групи.** Про це заявив Прем'єр-міністр України М. Азаров на VI засіданні спільної Міжурядової українсько-єгипетської комісії з питань економічного і науково-технічного співробітництва.

«Ми домовилися з прем'єр-міністром Єгипту створити оперативні робочі групи для активізації двостороннього співробітництва», – наголосив М. Азаров. При цьому він додав, що в цілому українсько-єгипетське співробітництво розвивається досить динамічно.

У свою чергу прем'єр-міністр Арабської Республіки Єгипет А. Назіф зазначив, що у 2008 р. двосторонній товарообіг між країнами становив близько 2 млрд дол., у 2009 р. його рівень скоротився через світову фінансову кризу, однак за результатами I півріччя 2010 р. зафіксовані тенденції до приросту рівня товарообігу між Україною та Єгиптом.

А. Назіф запропонував Україні створити спільне підприємство у фармакологічній галузі. Також глава єгипетського уряду відзначив, що зараз відновилося пряме авіаційне сполучення між Києвом та Каїром. За його словами, Єгипет запропонував Україні запровадити пряме морське сполучення між державами.

Крім того, Єгипет зацікавлений в активізації співробітництва з Україною у військово-технічному комплексі, зокрема, у поставці літаків сімейства «Ан» до Єгипту та модернізації бронетанкової техніки.

«Ваш візит стане додатковим імпульсом для розвитку нашого співробітництва», – зазначив прем'єр-міністр Єгипту, звертаючись до глави українського уряду (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2010. – 24.11).

\*\*\*

**Кабінет Міністрів врегулював питання розмитнення 11 млрд куб. м природного газу, що є в підземних газових сховищах НАК «Нафтогаз України», який на виконання рішення Стокгольмського арбітражного суду компанія має повернути RosUkrEnergo.**

Відповідна постанова Кабміну № 1061 від 15 листопада 2010 р. оприлюднена на урядовому веб-сайті.

Згідно з документом, митне оформлення газу відбуватиметься на підставі копії зовнішньоекономічного договору (контракту), копії договору (контракту) на

зберігання газу в ПСГ, копії рішення Стокгольмського арбітражу і рішень Шевченківського районного суду Києва від 13 серпня 2010 р. й Апеляційного суду Києва від 17 вересня 2010 р., що підтверджують зобов'язання НАК «Нафтогаз України» перед RosUkrEnergo за газ (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2010. – 24.11).*

\*\*\*

**Уряд має намір ввести мито на імпорту нафтопродуктів у розмірі 120 євро за тону.** Про це виданню «Комментарии» повідомило джерело в Міністерстві палива і енергетики.

«На останньому засіданні експертно-аналітичної групи при міністерстві обговорювалася можливість введення мита в розмірі 120 євро. У принципі, це питання вже вирішено позитивно у Кабміні», – повідомило джерело.

Також він уточнив, що в Міністерстві сподіваються шляхом введення мита стимулювати модернізацію вітчизняних НПЗ.

Варто відзначити, що 50 % нафтопродуктів, які продаються на українських АЗС, сьогодні завозяться з-за кордону.

Водночас експерти відзначають, що будь-яке підвищення податків на 10 євро за тону автоматично дає зростання роздрібною ціни літра бензину чи дизпалива на 10 коп.

Однак у контексті запровадження імпорту мита слід пам'ятати, що в Податковому кодексі також передбачено збільшення для нафтотрейдерів податкового навантаження з 1 січня 2011 р.

Таким чином, можна спрогнозувати, що з введенням мита та підвищенням акцизів імпорту нафтопродукти можуть подорожчати на півтори гривні (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2010. – 24.11).*

\*\*\*

**Бізнес, висловлюючи свою позицію, найчастіше не враховує економічні реалії держави, вважає віце-прем'єр-міністр С. Тігіпко.**

За його словами, бізнес висловлює свою позицію, однак не враховує позицію держави. «Адже в державі є ще пенсіонери, 68 % з яких одержують пенсію до 1 тис. грн, є вчителі і лікарі, що одержують 1200 грн і так далі», – пояснив віце-прем'єр.

С. Тігіпко підкреслив, що мітинги не призведуть до того, що він змінить свою позицію в цьому питанні. «Тому, коли є егоїстична позиція – це засмучує, але це не змусить мене змінити свою думку», – відзначив політик.

Він додав, що завжди готовий до конструктивного діалогу з усіх питань, що турбують суспільство. «Головне – інтереси держави, а не окремих категорій підприємців», – підкреслив віце-прем'єр (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2010. – 24.11).*

\*\*\*

**Правительство Украины рассматривает возможность двукратного увеличения цен на электроэнергию, отпускаемую для нужд населения, с апреля, и в последующем на 39 % с августа 2011 г.** Об этом сказано в обосновании проекта Прогнозного баланса электроэнергии, топлива и расходов энергогенерирующих компаний ТЭС на 2011 г.

Таким образом, в результате двухэтапного повышения тарифы на электроэнергию с августа 2011 г. могут составить:

– для городского населения (без электрических плит) – до 67,72 коп. за кВт/ч (с НДС),

– для населения, использующего электроплиты, – 52,04 коп. за кВт/ч (с НДС).

– для сельского населения – 62,55 коп. за кВт/ч (с НДС).

Как отмечают разработчики документа, предложенное повышение цен на электроэнергию для населения предусматривает существенное сокращение перекрестного субсидирования в отрасли, а также сохранение на приемлемом уровне роста розничных тарифов на электроэнергию для промышленных предприятий. В частности, при предложенном уровне цен для населения прогнозные объемы дотационных сертификатов в структуре оптовой рыночной цены на электроэнергию по итогам 2011 г. составят 20,085 млрд грн, что на 12,7 % меньше объема, прогнозируемого для 2010 г.

Между тем, разработчики документа в целом рассматривают три сценария тарифообразования для населения в 2011 г. Помимо указанного выше рассматривается еще один двухэтапный вариант повышения цен для населения (на 50 % с апреля и на 50 % с сентября), а также сохранение тарифов неизменными (*Главком (glavcom.ua). – 2010. – 24.11*).

\*\*\*

**Кабинет Министров обязался пересмотреть потребительскую корзину в декабре.** Об этом говорится в генеральном соглашении, подписанном Кабмином с профсоюзами и работодателями.

«Внести в течение декабря 2010 г. на рассмотрение Кабинета Министров Украины отработанные экспертной комиссией обновленные наборы продуктов питания, непродовольственных товаров и услуг для основных социальных и демографических групп населения для определения прожиточного минимума», – говорится в соглашении.

Кабмин также обязуется ежегодно до 1 августа определять размер прожиточного минимума на следующий год при участии и согласовании с профсоюзами и работодателями (*PRESIDENT.org.ua (president.org.ua). – 2010. – 25.11*).

\*\*\*

**Министерство иностранных дел Украины выражает обеспокоенность в связи с перестрелкой между КНДР и республикой Корея возле северной разграничительной линии в Желтом море.**

«В Украине с глубокой обеспокоенностью восприняли факт вооруженного столкновения между Корейской народно-демократической республикой и республикой Корея 23 ноября 2010 г. в Желтом море», – говорится в заявлении МИД Украины.

В ведомстве отметили, что этот инцидент создает угрозу стабильности и безопасности всего региона, а его дальнейшее развитие может нанести серьезный ущерб перспективам межкорейского диалога, в частности относительно возобновления шестисторонних переговоров.

«Украина призывает стороны к умеренности и сдержанности в действиях во избежание дальнейшей эскалации конфликта», – подчеркнули в МИД.

Украина надеется, что стороны осуществят конструктивные шаги, направленные на нормализацию отношений, стабилизацию на Корейском полуострове и в регионе Северо-Восточной Азии (*Подробности (podrobnosti.ua). – 2010. – 24.11).*

\*\*\*

**Президент Украины В. Янукович может ветировать Налоговый кодекс Украины.** Об этом заявила заместитель главы Администрации Президента А. Герман.

«Давайте несколько дней подождем. Президент ознакомится. Следите за главным сообщением, оно появится от самого Президента», – отметила А. Герман.

В свою очередь народный депутат из фракции Партии регионов В. Колесниченко выразил уверенность, что В. Янукович учтет «налоговый интерес» всей страны.

По мнению нардепа, Налоговый кодекс «никогда никого не радовал и не будет радовать». «Президент – прагматичный политик, он человек, который несет ответственность за будущее государства, включая будущее тех людей, которые митингуют и доказывают свои права», – отметил «регионал» (*PRESIDENT.org.ua (president.org.ua). – 2010. – 25.11).*

\*\*\*

**Створення трьох вертикально інтегрованих структур у рамках структурного реформування оборонно-промислового комплексу (ОПК) планується в Україні найближчим часом.** Про це повідомив міністр промислової політики Д. Колесников в інтерв'ю в газеті «Урядовий кур'єр».

За його словами, інтеграція планується у сфері ППО і ПРО, високоточної зброї та інформаційно-розвідувальних систем, проекти статутів державних концернів і постанов уряду про їх створення перебувають на узгодженні в Кабінеті Міністрів.

«Мова йде про державні концерни “Протиповітряної, протиракетної оборони та захисту морського кордону «Зеніт»”, “Високоточної зброї та боєприпасів” і “Інформаційно-розвідувальних систем”», – уточнив міністр.

У цілому, нагадав Д. Колесников, згідно із затвердженим урядом планом реформування ОПК, у галузі передбачається створення дев’яти вертикально інтегрованих об’єднань: в авіапромі, суднобудуванні, ППО і ПРО, високоточних засобів ураження і боєприпасів, бойових броньованих машин, артилерійської та стрілецької зброї, спеціальної хімії та інформаційно-розвідувальних систем.

На сьогодні вже створено і успішно працює науково-виробниче інтегроване об’єднання в авіапромі – державний авіабудівний концерн (ДАК) «Антонов», зазначив міністр (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*. – 2010. – 24.11).

## ПОЛІТИКА

***Європарламент занепокоєний останніми подіями в Україні, зокрема виборами 31 жовтня, і вимагає розслідування втручання СБУ в демократичний процес. Про це йдеться в резолюції Європарламенту щодо ситуації в Україні.***

У резолюції наголошується, що місцеві вибори 31 жовтня цього року не встановили нового позитивного стандарту, і висловлюється жаль, що Україна змінила виборче законодавство за кілька місяців до їх проведення.

«(Європарламент) шкодує, що через відмову виборчих комісій реєструвати запити опозиційних партій раніше ніж списки Партії регіонів правляча партія одержала перші номери в бюлетенях для голосування у 85% округів», – написано в документі.

У резолюції також наголошується, що деякі партії, зокрема «Батьківщина», не змогли зареєструвати своїх кандидатів у ряді регіонів і взяти участь у виборах.

Європарламент також шкодує, що виборчі правила залишаються предметом дискусій в Україні, і заявляє про необхідність поліпшення виборчого законодавства при співпраці з ЄС та ОБСЄ.

У документі міститься занепокоєння останнім перебігом подій, який, на думку депутатів, може призвести до підриву свободи ЗМІ і плюралізму.

Депутати також наголосили на терміновій необхідності реформ законодавства, що регулює медіа-сферу, привітали намір створити в Україні суспільне телебачення і, разом з тим, висловили жаль з приводу відкликання ліцензій у «5-го каналу» і каналу ТВі.

Також євродепутати вважають за необхідне провести консенсусну конституційну реформу, яка б передбачала чіткий розподіл влади та ефективну систему заборон і противаг. У цьому контексті в резолюції наголошується на важливості співпраці з Венеціанською комісією Ради Європи.

Європейські депутати також закликали українську владу до розслідування всіх повідомлень про порушення прав і свобод, а також роль СБУ у втручанні в демократичний процес.

Разом з тим депутати висловили задоволення прогресом у переговорах щодо

угоди про асоціацію зі створенням зони вільної торгівлі і закликали Єврокомісію та Україну добитися швидкого прогресу в цьому питанні.

У документі, зокрема, визнається право України на основі ст. 49 Угоди Європейського Союзу подати заявку на членство в ЄС як європейської держави, що дотримується принципів свободи, демократії, пошани до прав людини і фундаментальних свобод, верховенства права (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua>). – 2010. – 25.11).

\*\*\*

**Окружний адмінсуд Києва відмовив депутату від НУ – НС М. Катеринчуку у відкритті провадження у справі проти Центрвиборчкому.** Про це повідомляє Ukrainews з посиланням на прес-службу «Європейської партії».

Суд аргументував своє рішення тим, що даний спір підсудний Київському апеляційному адмінсуду.

У свою чергу депутат вважає мотивацію про відмову розглядати позов політичною (*Українська правда* ([www.pravda.com.ua](http://www.pravda.com.ua)). – 2010. – 24.11).

\*\*\*

**БЮТ просит суд признать противоправной бездеятельность ЦИК в вопросе объявления начала избирательного процесса по выборам депутатов Верховной Рады.**

Соответствующий иск в Окружной административный суд Киева Блок Юлии Тимошенко подал во вторник, 23 ноября, сообщил депутат БЮТ С. Власенко.

«С подобными исками в суд могут обратиться все граждане, имеющие право голоса, поскольку грубо нарушено их избирательное право. Чем больше будет подобных обращений, тем лучше», – заявил он (*Четверта влада* ([4vlada.net](http://4vlada.net)). – 2010. – 24.11).

\*\*\*

**Мітингувальники з Майдану не задоволені тим, що влада бачить переговори «з підприємцями за своїм сценарієм і зі своїми».** Про це йдеться в заяві Центрального штабу порятунку українського підприємництва.

«Влада увесь час намагається погасити наш протест. Центр протесту – наметовий табір на майдані Незалежності увесь час перебуває під загрозою ліквідації. Несправедливі судові рішення, постійні провокації, тиск із боку представників влади – це тільки деякі дії, що застосовуються владою», – йдеться в заяві.

«Ще одною формою дезорганізації нашого руху є відомий принцип – розділяй і владарюй. Влада затіяла переговори з “представниками підприємців”. Однак влада бачить ці переговори за своїм сценарієм і зі “своїми”. Влада, фактично, сама вибрала “переговорників” з боку підприємців», – відзначають активісти.

«Ми – ті, хто стоїть на Майдані, ночує в наметах, усі ті, хто сподівається на



нас – ми проти! Ми не хочемо підбирати недоїдки з царського столу. Наша вимога – вето Президента на прийнятій Верховною Радою Податковий кодекс. І ми не будемо здавати наші позиції. Ми не згодні на сепаратні переговори з владою», – підкреслюється в заяві (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2010. – 24.11).

\*\*\*

**Українські аграрії можуть провести всеукраїнські акції протесту у випадку ігнорування їхніх вимог Кабміном.** Про це йдеться в заяві Асоціації фермерів і приватних землевласників України.

АФЗУ закликала Президента В. Януковича і Прем'єр-міністра М. Азарова скасувати обмеження на експорт зерна, ветовати Податковий кодекс і зберегти мораторій на продаж земель сільськогосподарського призначення.

«Спираючись на рішення своїх членів і рішення інших аграрних об'єднань, Асоціація фермерів і приватних землевласників України повноважна заявити: у випадку ігнорування цих справедливих вимог і інтересів українського селянства АФЗУ 25 листопада 2010 р. почне роботу з підготовки і проведення всеукраїнських селянських акцій протесту», – йдеться в заяві АФЗУ.

В асоціації підкреслюють, що «квотування експорту зерна й інші гласні або негласні обмеження на постачання зернових за кордон нічим логічно не обґрунтовані і є нічим іншим, як проявом протиправної самоправності і сваволі чиновників, що завдають колосальних фінансових збитків державі».

«Адже Україна цього року зібрала третій за роки незалежності врожай зернових – більше 41 млн т, а для повного забезпечення внутрішніх потреб держави досить 25 млн т», – відзначають аграрії.

«Через штучні і надумані причини блокування експорту зерна прямі збитки вітчизняних сільськогосподарських товаровиробників досягли астрономічного показника – майже 15 млрд грн», – підкреслюється в заяві (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2010. – 24.11).

\*\*\*

**Київська незалежна медіа-профспілка просить керівництво Міжнародної федерації журналістів допомогти привернути увагу світових медіа до протестів підприємців проти Податкового кодексу.** Про це сказано в листі голови Комітету КНМП Ю. Луканова до керівництва МФЖ.

«Учасники і організатори акцій протесту стали об'єктом безпрецедентної кампанії брехні і провокацій з боку Адміністрації Президента В. Януковича, котрий в інтерв'ю європейським засобам масової інформації назвав їх корумпованими», – йдеться у ньому.

У листі також сказано, що можновладці прагнуть створити в Україні і світі уявлення про протести як про маргінальні і незаконні. «Це робиться з метою накласти на малий і середній бізнес непосильні податки і запровадити цензуру в ЗМІ», – пише Ю. Луканов.

У медіа-профспілці підкреслили, що «без об'єктивного висвітлення акцій

протесту у світових засобах масової інформації Україна може втратити шанс на побудову демократичного, відкритого та громадянського суспільства».

«Ми просимо вас і всіх людей світу, яким небайдужа доля молоді української демократії, сприяти у висвітленні засобами масової інформації протестів українських підприємців проти ухваленого Податкового кодексу, який узаконює пограбування малого бізнесу в інтересах кількох олігархів з оточення В. Януковича», – сказано в листі (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2010. – 24.11).

\*\*\*

**Председатель Прогрессивной социалистической партии Украины (ПСПУ) Н. Витренко требует от Президента В. Януковича наложить вето на Налоговый кодекс.** Об этом сообщает пресс-служба партии.

«Как экономист я заявляю, что этот Налоговый кодекс не решит позитивно ни одной проблемы из тех, которые декларирует ваш Премьер-министр Н. Азаров и вице-премьер-министры С. Тигипко и А. Ключев», – цитирует политика пресс-служба партии.

«Уничтожение малого и среднего бизнеса, возведение в ранг закона самодурства и беспредела чиновников и налоговиков, ограбление населения и защита интересов крупного капитала – вот и все новаторство и суть реформ, которые несет Налоговый кодекс», – сказала она.

«И проблемы Пенсионного фонда этот Налоговый кодекс не решает, он просто вынудит предпринимателей повышать цены на товары и услуги, из-за чего опять же пострадают простые граждане. Сама концепция принятия Налогового кодекса никчемна и несостоятельна. Он не стимулирует создание рабочих мест и конкурентоспособных предприятий, он не блокирует вывоз капитала в оффшорные зоны и не препятствует уходу от налогообложения», – убеждена Н. Витренко.

«Как политик я обращаю ваше внимание на то, что Налоговый кодекс грубейшим образом нарушил ст. 22, 41 Конституции Украины, он нарушил конституционные права граждан. Кроме того, Налоговый кодекс усугубляет социальную несправедливость в нашем обществе. Он превратит всю государственную машину власти в вымогателей и разрушителей», – подчеркнула лидер ПСПУ.

Как сообщалось, 24 ноября Федерация работодателей Украины также попросила В. Януковича ветоировать Налоговый кодекс.

На VII съезде Федерации работодателей Украины (ФРУ) 24 ноября единогласно было принято решение обратиться к Президенту Украины В. Януковичу с просьбой применить право вето к недавно принятому Верховной Радой Налоговому кодексу (*From-ua (www.from-ua.com)*). – 2010. – 25.11).

## ЕКОНОМІКА

*За результатами українсько-єгипетських переговорів Україна отримала право розробляти два родовища нафти в Західній Сахарі.* Про це заявив Прем'єр-міністр Арабської Республіки Єгипет А. Назіф на Шостому засіданні спільної Міжурядової українсько-єгипетської комісії з питань економічного і науково-технічного співробітництва.

«Я хотів би відзначити та надати високу оцінку нашому двосторонньому співробітництву в нафтогазовій сфері, зокрема, я хотів би відзначити контракт, підписаний з компанією НАК «Нафтогаз України» про розвідку та видобуток нафти у Західній Сахарі», – зазначив А. Назіф (*Урядовий портал (www.ktu.gov.ua).* – 2010. – 24.11).

\*\*\*

*У короткотерміновій перспективі гривні нічого не загрожує.* Про це заявив голова Ради Національного банку України П. Порошенко в інтерв'ю Радіо «Свобода».

Водночас, за його словами, «в умовах світової економічної нестабільності 100-відсоткової гарантії незмінності валютного курсу не дасть ніхто».

«Я переконаний у тому, що валютний курс є елементом захисту національної економіки. Усі країни сьогодні відчувають небезпеку ревальвації національної валюти, тобто укріплення національної валюти, і як наслідок цього, неконкурентоспроможності національної економіки на зовнішніх ринках. В умовах, коли великий девальваційний потенціал долара, у короткотерміновій перспективі гривні нічого не загрожує», – сказав П. Порошенко.

За його словами, Національний банк забирає зайві долари з ринку, спрямовуючи їх у золотовалютні резерви.

Як заявив голова Ради НБУ, пріоритетом має бути підвищення конкурентоспроможності української економіки, залучення сюди інвестицій, зняття мораторію на використання сільськогосподарських земель, зняття обмежень для українського експорту, повернення ПДВ (*Економічна правда (www.epravda.com.ua).* – 2010. – 24.11).

\*\*\*

*Майже кожен другий українець констатує погіршення його матеріального становища протягом останнього півроку.* Про це свідчать результати соціопитування «Українського демократичного кола».

Значна частка населення (45,8 %) констатує погіршення їхнього матеріального становища за останні півроку. При цьому практично така ж кількість громадян (46,5 %) зазначили, що їхнє матеріальне становище не змінилось. При цьому лише 6,8 % вважають, що їхнє матеріальне становище

покращилося.

Результати опитування показують, що кожній десятій українській родині (10,5 %) не вистачає грошей навіть на їжу, а відносній більшості (41,2 %), хоча й вистачає грошей на їжу, але купувати одяг чи взуття вже складно.

При цьому абсолютну більшість населення України (96,7 %) тією чи іншою мірою хвилює зростання цін. Не хвилює зростання цін 3 % громадян, а 0,3 % опитаних не змогли визначитись.

Відносна більшість громадян (46 %) вважає, що головним винуватцем нинішнього стрімкого зростання цін є як нинішня, так і попередня влада однаковою мірою.

Разом з тим частка громадян, які вважають головним винуватцем зростання цін нинішню владу, є більшою, аніж тих, хто звинувачує в цьому попередню владу – відповідно, 21,9 % та 16,2 %.

При цьому 11,8 % дотримується думки, що зростання цін – це об'єктивний наслідок світової кризи, а 4,1 % не змогли визначитись (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2010. – 24.11*).

\*\*\*

***Україна планує забезпечити в 2010–2011 гг. поставку на Африканський континент 10 модернізованих зенітно-ракетних комплексів (ЗРК) С-125-2Д.***

До марта 2011 г. африканському заказчику, ім'я якого не розглашається, буде поставлено чотири комплексу. Поставка ЗРК буде забезпечена в рамках реалізації контракта, заключеного в 2008 г. дочернім підприємством госкомпанії «Укрспецекспорт» – ГП «Укроборонсервіс».

«Реалізація контракта почата в вересні», – повідомив джерело.

До кінця 2011 г., за даними джерела, на Африканський континент планується поставити ще шість комплексів. Імена заказчиків також не озвучуються (*Подробности (http://podrobnosti.ua). – 2010. – 24.11*).

\*\*\*

***Білорусь і Україна завершили пробну прокачку нафти по нафтопроводу Одеса – Броди в аверсному режимі від порту «Южний» до Мозырського НПЗ, повідомили в концерні «Белнефтехім».***

«Прокачка завершена, на вранці сьогоднішнього дня вся партія нафти в об'ємі близько 80 тис. т постувила на Мозырський НПЗ», – повідомили в концерні.

Там додали, що весь процес прокачки – як в аверс по Одеса – Броди, так і в реверс по південній гілці нафтопроводу «Дружба» пройшов в штатному режимі (*Главком: Новини політики і економіки // На Одеса – Броди завершили пробну прокачку нафти (glavcom.ua). – 2010. – 24.11*).

\*\*\*

***Государственный комитет ветеринарной медицины Украины запретил ввоз форели слабосоленой производства компании «Санта Бремор» (Беларусь).*** Об этом говорится в сообщении Госкомветмедицины, передают «Украинские новости».

«Временно приостановить с 18 ноября 2010 г. ввоз на территорию Украины пищевых продуктов животного происхождения: филе форели с/с, производства СП «Санта Бремор» (Республика Беларусь)», – говорится в распоряжении комитета.

Запрет был введен на основании результатов лабораторных исследований, проведенных Государственным научно-исследовательским институтом по лабораторной диагностике и ветеринарно-санитарной экспертизе. Согласно результатам этих исследований, в данной продукции неоднократно было выявлено превышение допустимых уровней по микробиологическим показателям (***REGNUM (www.regnum.ru). – 2010. – 24.11).***

\*\*\*

***НАК «Нефтегаз Украины» вновь погашает долги перед «Газпромом» за счет средств уставного фонда. На этот раз компания продала государственным Ощадбанку и Укрэксимбанку гособлигации на сумму 4,2 млрд грн.***

В сообщении «Нефтегаза» объясняется, что речь идет о пяти-семилетних ОВГЗ, выпущенных правительством в конце октября пятью сериями на общую номинальную сумму 7,4 млрд грн для докапитализации компании. Они поступили на счета НАК 1 ноября. Газовая монополия также отмечает, что направила предложения о продаже облигаций на сумму до 5 млрд грн для проведения расчетов с «Газпромом» 37 банкам, однако из-за ограниченного круга откликнувшихся учреждений и срочной необходимости в средствах отобрала Укрэксимбанк и Ощадбанк по процедуре закупки у одного участника. НАК уточняет, что платеж за полученный в октябре газ составил 1,079 млрд долл. (***НОВОСТИ.dn.ua (novosti.dn.ua). – 2010. – 24.11).***

\*\*\*

***Решение Национального банка Украины (НБУ), в рамках выполнения требований МВФ, отменить постановление №109 о формировании резервов по валютным займам в национальной валюте позволит решить ряд насущных вопросов.***

Однако в более отдаленной перспективе это может подтолкнуть к приостановке финансирования иностранными банками своих «дочек» или же к уходу с украинского рынка ряда зарубежных инвесторов, не привыкших к столь частым изменениям правил игры. Такое мнение высказал директор ООО «ІВІ-Рейтинг» Г. Перерва.

По его словам, таким образом Нацбанк рассчитывает, с одной стороны, повысить спрос на валюту, что на руку регулятору при получении очередного транша МВФ, с другой – достичь снижения курсовой волатильности на валютном

рынке.

Он отметил, что, возможно, все это регулятор пытается сделать в первую очередь за счет иностранных банков, поскольку именно у них значительный объем проблемных кредитов в валюте.

«На данный момент банкам с иностранным капиталом принадлежит более 50 % кредитного портфеля всей банковской системы, из которого более половины выдано в валюте. Просроченные кредиты банковской системы Украины составляют около 12 %, а сформированные резервы – 115,1 млрд грн, из них больше половины сформировано иностранными банками под валютные займы. Поэтому спрос на валюту в первую очередь будет со стороны банков, у которых преобладает валютный кредитный портфель», – считает Г. Перерва (*From-ua* ([www.from-ua.com](http://www.from-ua.com))). – 2010. – 25.11).

\*\*\*

***Очередной транш кредита от МВФ поможет залатать бюджетную дыру, однако увеличит внешний долг Украины.*** Об этом заявил экономист В. Лисицкий.

«Если Украина получит этот транш, то он пойдет на латание бюджетной дыры. Остальное пойдет в резерв Нацбанка», – подчеркнул он. Вместе с тем эксперт отметил, что второй транш фонда только увеличит внешний долг Украины. «А он уже и так составляет 105 млрд долл. Смысл брать такой кредит был бы тогда, если бы правительство взялось менять структуру экономики», – сказал он.

По словам В. Лисицкого, сейчас страна «сидит на игле кредитозависимости». «И пока что ничего не сделано, чтобы выйти из этой зависимости. Никто не сделал стратегических шагов к новому качеству экономики», – добавил он (*Главком: Новости политики и экономики // Украина сидит на «кредитной игле» – эксперт* (<http://glavcom.ua>)). – 2010. – 25.11).

\*\*\*

***НАК «Нефтегаз Украины» прогнозирует, что в 2011 г. средневзвешенная цена российского природного газа, приобретаемого у ОАО «Газпром», составит 269 долл. за 1 тыс. куб. м.*** По словам источника в правительстве, такие данные закладываются в проект финансового плана «Нефтегаза» как отдельного юридического лица на 2011 г.

Согласно проекту, «Нефтегаз» намерен в будущем году приобрести у «Газпрома» 33,3 млрд куб. м природного газа. При этом украинским потребителям планируется реализовать 50,3 млрд куб. м топлива (*УРА-Информ* ([ura-inform.com](http://ura-inform.com))). – 2010. – 24.11).

\*\*\*

**Мінекономіки має намір оскаржити введення Росією обмежень на імпорт української карамелі.** Про це заявив генеральний директор Асоціації «Укркондитер» С. Мироненко.

«Мінекономіки звернулося до нас, щоб ми підготували доводи і спростування цих заходів, аналіз ринку. Зараз ми цим займаємося» – сказав він.

За словами голови «Укркондитеру», підставою для введення імпортних обмежень стало порівняння показників поставок з України за 2009 р. з 2007–2008 рр.

Так, за даними російської сторони, у першому півріччі 2009 р. порівняно з аналогічним періодом 2008 р. постачання іноземної карамелі до Росії збільшилися на 42 % при зниженні цін на 14,5 % за той же період.

«Але справа в тому, що в ці роки в Росії також діяли обмеження на імпорт карамелі, і ми практично нічого туди не вантажили. У 2009 р. доступ на ринок став вільним, а вони дивуються, що обсяги збільшилися. Але це ж некоректно порівнювати ці показники» – пояснив С. Мироненко.

Він нагадав, що Росія перебуває на порозі вступу до СОТ, і потребує узгодження України, і це може стати аргументом щодо пом'якшення протекціоністських заходів стосовно українського продукту (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*. – 2010. – 24.11).

\*\*\*

**Национальный банк оценивает рост ВВП в октябре в 5,6 %.** За январь – октябрь, как полагает Нацбанк, ВВП возрос на 4,8 %.

«По нашим оценкам, рост реального ВВП в октябре составил 5,6 %, за 10 месяцев – 4,8 % по сравнению с 4,7 % за девять месяцев», – отмечается в сообщении НБУ.

С учетом высокой сравнительной базы IV квартала 2009 г. НБУ ожидает замедления темпов роста ВВП в ноябре – декабре. По итогам 2010 г. в целом рост ВВП составит не менее 4 %.

Ранее НБУ оценивал рост ВВП в январе – сентябре на уровне около 5 %. По данным Госкомстата, в январе – марте ВВП возрос на 4,9 %, в апреле – июне – на 5,9 %, в июле – сентябре – на 3,5 %. В 2009 г. ВВП снизился на 15,1 % по сравнению с 2008 г.

Как сообщалось, экономический индекс производства базовых отраслей Украины, ежемесячно рассчитываемый Национальным банком, указал на их совокупный рост на 6,8 % в январе – октябре 2010 г. к аналогичному периоду прошлого года, когда их падение составляло 23,4 %.

Государственный комитет статистики с 2009 г. публикует только квартальные данные о динамике ВВП (*Версии.com (www.versii.com)*. – 2010. – 24.11).

\*\*\*

***Подготовка к продаже 61,6 % госпакета ЗАО «Авиакомпания «Международные авиалинии Украины» проходит в непрозрачных условиях и свидетельствует о возврате практики распродажи госсобственности по нерыночным ценам.*** Такое мнение высказал партнер инвестиционной компании Capital Times Э. Найман, комментируя объявленные Фондом государственного имущества Украины (ФГИУ) условия продажи государственного пакета акций авиакомпании «Международные авиалинии Украины» (МАУ).

«Это адресная продажа, не очень прозрачная, к сожалению, возвращается практика распродажи государственных предприятий по нерыночным, неконкурентным ценам», – заявил он.

По мнению экспертов, Фонд госимущества необоснованно занизил стоимость госпакета акций МАУ. Так, аналитик инвестиционной группы «Сократ» К. Меселевский считает, что «оценка 61,6 % акций МАУ в 250 млн грн отображает оценку Фондом госимущества рыночной капитализации авиакомпании приблизительно в 405 млн грн». При этом очищенные от долгов материальные активы МАУ составляют 500 млн грн, без премии за контроль.

Ряд экспертов также заявили, что при продаже госпакета акций МАУ в цену продаваемого пакета необходимо включить стоимость финансовых и нематериальных активов компании, амортизационные отчисления, а также премию за контроль, которая обычно находится в пределах 15–20 % от размера капитализации компании (*Версии.com (www.versii.com). – 2010. – 25.11*).